

Raziskovanje v managementu

2009/2010

Nosilca:

izr. prof. dr. Anita Trnavčević

Izr.prof. dr. Rok Strašek

Sodelavec:

Borut Kodrič

Namen predmeta

Predmet je namenjen spoznavanju raziskovalnega aparata v družboslovju s poudarkom na raziskavah v managementu.

Predmet bo potekal v dveh modulih:

- kvalitativna metodologija
- kvantitativna metodologija.

Literatura

- Easterby – Smith M., Thorpe R. in Lowe A. 2005. *Raziskovanje v managementu*. Koper: Fakulteta za management.
- Izbrana gradiva posredovana v sklopu predavanj.
- Literaturo za kvantitativni del bo podrobno predstavil nosilec kvantitativnega dela predmeta.

Način preverjanja in ocenjevanja znanja

Izpitna obveznost sestoji iz dveh delov:

- pisnega delnega izpita iz kvalitativne metodologije in
- pisnega delnega izpita iz kvantitativne metodologije. Kandidata/ko se lahko povabi tudi na ustni zagovor.

Metode ocenjevanja znanja (preverjanje doseženih kompetenc) ter zgradba

Študent/ka je uspešno opravil/a izpitno obveznost, če je pozitivno ocenjena vsaka od delnih obveznosti.

H končni oceni prispevata:

- delni izpit v sklopu kvalitativne metodologije – 35% ocene
- delni izpit v sklopu kvantitativne metodologije – 65% ocene

Predstavitev kvalitativne metodologije

- O raziskovanju:
  - Kvalitativno in kvantitativno raziskovanje
- Kvalitativna raziskava:
  - Vrste študije primera, raziskovalna vprašanja
  - Vzorec
  - Metode zbiranja podatkov (anketni vprašalnik, intervju, opazovanje)
  - Metode analize podatkov in interpretacija
- Predlog raziskave

Kvantitativna in kvalitativna paradigma raziskovanja v družboslovju

Paradigmo lahko razumemo kot sistem oz. sklop prepričanj, vrednot in stališč, ki oblikujejo posameznikov (raziskovalcev) ali skupinski (skupine raziskovalcev) pogled na neko vprašanje, problem in ki usmerjajo njegovo ali njeno delovanje.

Kvantitativna in kvalitativna paradigma raziskovanja v družboslovju

Izhodišče obeh je v sledečih temeljnih vprašanjih:

- Kako vidim, razlagam, razumem svet?
- Kaj je znanost, znanstven pogled in kaj paraznanost?
- Kako spoznavam svet?

Metodologija je temeljna strategija pri odločanju o sklopu alternativ ali možnosti, ki so dosegljive raziskovalcu. Metodologija je mnogo več kot le izbira metod. Popolnoma vključuje raziskovalca – od nezavednega pogleda na svet do uzakonitve tega pogleda na svet skozi raziskovalni proces (Guba in Lincoln, 1994, str. 183)

Polarizacija kvantitativno: kvalitativno?

Parametri	Kvalitativna	Kvantitativna
usmerjenost	kvaliteta (narava, bistvo)	količina (koliko, kateri)
cilj raziskovanja	razumevanje, opis, odkrivanje, pomen, generiranje hipotez	napoved, nadzor, opis, potrditev, testiranje hipotez
vzorec	Majhen, nenaključen	Velik, naključen

Parametri

Kvalitativna

Kvantitativna

Značilne metode
zbiranja podatkov

raziskovalec kot
primarni
inštrument,
intervju,
opazovanje

testi, lestvice,
anketni vprašalnik

Značilne metode
analize podatkov

Metoda analize
vsebine

Statistične
metode

zaključki

vsestranski,
celovit, obsežen,
bogato opisen

točen, natančen,
številčen

Kvalitativna raziskava

Študije primera ne smemo enačiti s kvalitativnim raziskovanjem niti je ne omejevati kot 'vrsto' kvalitativnega raziskovanja, saj so študije primerov lahko tudi 'kvantitativne' (Yin, 1994).

Kredibilnost kvalitativne raziskave se poveča s:

- Triangulacijo
- Dolgotrajnimi opazovanji
- Raziskovalčeve pristranosti– (povzeto po Merriam, 1998)

Študija primera

Merriam (1998) trdi, da raziskovalec izbere študijo primera zato “da pridobi poglobljeno razumevanje situacije in pomena... /ki ga ima/... za tiste, ki so vključeni v raziskavo” (str. 19).

Študija primera

Študije primerov so “temeljiti opis in analiza posamezne enote ali pa zaokroženega sistema (Smith, 1978), npr. posameznika, programa, dogodka, skupine, posredovanja ali skupnosti” (Merriam, 1998, str. 19)

Študija primera

Vrste študij primerov:

- Eksploratorna (preiskovalna) študija primera
- Eksplanatorna (razlagalna) študija primera
- Deskriptivna (opisna) študija primera

Yin (1994)

Študija primera

Raziskovalna vprašanja:

Kako, zakaj, kakšen, kateri ipd.

Raziskovalna vprašanja so 'vodilo' v raziskovalnem procesu, zaokroženem znotraj študije primera.

Študija primera

Vzorec:

- priložnostni vzorec (convenience sample),
- namenski vzorec (purposive sample),
- subjektivni vzorec (judgment sample),
- kvotni vzorec (quota sample).

Študija primera

Značilne metode zbiranja podatkov:

- Intervju
- Anketa
- Opazovanje
- Analiza dokumentov
- Metoda kritičnega dogodka

Intervju

Kvale (1996) razpravlja o interjuyu kot 'inter vju', torej izmenjavi, soočanju pogledov.

Vrste intervjujev:

- strukturiran,
- polstrukturiran,
- nestrukturiran.

Intervju

Vrste intervjujev:

- Individualni
- Skupinski
- Fokusni

Intervju

- Beleženje intervjuja
- Zvočni zapis intervjuja
- Hranjenje prepisov

Anketni vprašalnik v študiji primera

- Zgradba anketnega vprašalnika
- Nagovor
- Vsebina (vprašanja)
- Vrste vprašanj
- Veljavnost in zanesljivost anketnega vprašalnika

Anketiranje

- Terensko anketiranje
- Anketiranje po pošti
- Telefonsko anketiranje
- Anketiranje po internetu (elektronska pošta in spletna anketa)

Kaj lahko opazujemo?

- Fizično okolje
- Ljudi
- Dejavnosti
- Pogovore, sestanke
- Nebesedno komunikacijo
- Odnose v skupini

Analiza 'kvalitativnih' podatkov

- Esterby – Smith, Thorpe in Lowe (2005) ločijo:
- Metoda analize vsebine
- Utemeljitevna analiza (grounded theory)

Etika v kvalitativnem raziskovanju

Pred začetkom raziskave je potrebno pridobiti:

- soglasje direktorja (vodje enote),
- soglasje udeležencev (odraslih), če so udeleženi otroci, pa soglasje staršev v skladu z veljavno zakonodajo.

Etika v kvalitativnem raziskovanju

V postopku pridobivanja soglasja je potrebno vse potencialne udeležence (ali njihove zakonite zastopnike) pisno in ustno seznaniti z:

- vsebino,
- ciljem, namenom raziskave,
- potekom raziskave,
- načinom zbiranja in obdelovanja podatkov
- načinom poročanja o rezultatih,
- načinom in trajanjem hranjenja podatkov.
- Zagotovitev anonimnosti

Predlog raziskave

- Namen
- Cilji
- Raziskovalna vprašanja
- Vzorec
- Metode zbiranja podatkov
- Metode analize podatkov